

A Psikolojik Y?ld?rma ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *A Psikolojik Y?ld?rma ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16170>

Özet

A Psikolojik Y?ld?rma Ölçe?i, 2017 y?l?nda Tatar ve arkada?lar? taraf?ndan geli?tirilm?, i? ortamlar?nda ve di?er sosyal ba?lamlarda gözlemlenen **psikolojik y?ld?rma** davran??lar?n? ölçmeyi amaçlayan özgün bir psikometrik araçtır. Geli?tirme çal??malar?, ölçe?in sa?lam psikometrik özelliklere sahip oldu?unu göstermektedir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in tek faktörlü bir yap? sergiledi?i Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA) ile kan?atlanm??tır. Ölçek, yüksek düzeyde iç tutarlılık ve güvenilirlik katsayılarına sahiptir, bu da onu psikolojik y?ld?rma olgusunun de?erlendirilmesinde güvenilir bir araç haline getirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Y?ld?rma, Mobbing, ??yeri Zorbal???, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Tek Faktörlü Yap?, Likert Ölçe?i, Cronbach Alfa

Yazarlar

Tatar, A., Naml?, M., Özüdo?ru, M., Uysal, A., Ye?ilkanat, G., Bahad?r, E., Ayd?n, S.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin maruz kald??? veya alg?lad??? **psikolojik y?ld?rma** (mobbing) düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, özellikle çal??ma ya?am?nda kar??la??lan sistematik dü?manca ve etik d??? ileti?im davran??lar?n?, hedefteki ki?inin psikolojik sa?l???n? ve kariyerini olumsuz etkileme potansiyeli ba?lam?nda de?erlendirmek üzere tasarlanm??tır.

Geli?tirme süreci, Türk kültürüne özgü ba?lamlar? da dikkate alarak, alanyaz?ndaki mevcut y?ld?rma ölçüm araçlarına alternatif, güçlü bir psikometrik yap? sunmay? hedeflemiştir. Bu ölçek, örgütsel psikoloji ve davran?? bilimleri alanlarında hem ara?tırma hem de uygulama amaçlı kullan?labılır.

Yap? (Ölçülen Kavram)

A Psikolojik Y?ld?rma Ölçe?i, temel olarak **psikolojik y?ld?rma** (mobbing) kavram?n? ölçmektedir. Bu kavram, bir veya birden fazla ki?i taraf?ndan bir hedefe yönelik olarak sürekli ve dü?manca bir ?ekilde gerçekleştirilen, etik d??? ileti?im ve davran??lar? içerir. Ölçe?in tek faktörlü yap?s?, y?ld?rma olgusunun genel ve bütünlük bir stres kayna?? olarak alg?land???n? desteklemektedir.

Ölçek, y?ld?rman?n çe?itli boyutlar?n? (örne?in, sosyal izolasyon, ki?isel itibara sald?r?, mesleki görevlere müdahale) tek bir bütünle?ik yap? alt?nda toplamaktad?r. Bu yakla??m, y?ld?rma deneyiminin ?iddetini ve yayg?nl???n? tek bir puan üzerinden de?erlendirme imkan? sunar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amacıyla kapsaml? istatistiksel analizler yap?lm??t?r. Uygulanan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonuçlar?, ölçe?in **tek faktörlü** bir yap? sergiledi?ini göstermi?tir. Bu tek faktörlü yap?, toplam varyans?n %45,93'ünü aç?klamaktad?r.

Yap?sal modelin uygunlu?u, daha sonra uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile kesinle?tirilm? ve ölçe?in teorik olarak beklenen tek boyutlu yap?y? do?rulad??? tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in gerçekten de **psikolojik y?ld?rma** yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

A Psikolojik Y?ld?rma Ölçe?i, yüksek düzeyde güvenilirlik katsay?lar? sergilemi?tir. Tüm form için hesaplanan iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach's Alpha) **0,96** gibi mükemmel bir de?ere ula?m??t?r. Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Ek olarak, iki yar?m test güvenilirlik analizleri (split-half reliability) de yap?lm??t?r. Tek numaralı maddelerden olu?an birinci yar? ve çift numaralı maddelerden olu?an ikinci yar? için ayrı ayrı hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? 0,92 olarak bulunmu?tur. Spearman-Brown ve Guttman iki yar? güvenilirlik katsay?lar? ise **0,95** olarak hesaplanm??t?r. ?ki yar? aras?ndaki korelasyon katsay?s?n?n 0,91 olması, ölçe?in içindeki maddelerin yüksek düzeyde homojen oldu?unu ve ölçümde istikrar sağlad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özellikleri, psikometrik standartlara uygun olarak Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi?tir. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda, ölçek maddelerinin tek bir temel faktör alt?nda topland??? belirlenmi?tir. Bu tek faktör, toplam varyans?n önemli bir k?s?m?n? (%45,93) aç?klamaktad?r.

AFA sonuçlar?n?n ardından, bu tek faktörlü yap?n?n örneklemden ba??ms?z olarak genellenebilirli?ini test etmek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmi?tir. DFA sonuçlar?, tek boyutlu modelin veri ile uyumlu oldu?unu ve ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu teyit etmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: 30 maddeden olu?an öz bildirim ölçe?i.

Derecelendirme: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (1=hiç uygun de?il - 5=çok uygun).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Genel i? gücü popülasyonu için uygundur.)

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??mada popülasyon detay? net belirtilmese de, i?yerinde **psikolojik y?ld?rma** deneyimleyen veya buna maruz kalan yeti?kin bireyler hedeflenmi?tir.

Test Metodolojisi: Ka??t/kalem veya dijital ortamda bireysel uygulama. Puanlama, maddelerin toplanmas?yla yap?lmakta olup, yüksek puanlar yüksek düzeyde y?ld?rma alg?s'n? i?aret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Y?ld?rma, Mobbing, ?? Stresi, Örgütsel Davran??, ?ç Tutarl?lk, Yap?sal E?itlik Modellemesi, 2017

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Arkun Tatar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: arkuntatar@yahoo.com

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2017

?zinler ve Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için yazarla ileti?ime geçilmesi önerilir. ?leti?im e-posta adresi: arkuntatar@yahoo.com.

Kaynaklar

Tatar, A., Naml?, M., Özüdo?ru, M., Uysal, A., Ye?ilkanat, G., Bahad?r, E., ... Ayd?n, S. (2017). A Psikolojik Y?ld?rma Ölçe?inin geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *??te Davran?? Dergisi*, 2(2), 79-88. DOI: 10.25203/idd.328590.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [a-psikolojik-yildirma-olcegi-toad.pdf](#)

A Psikolojik Y?ld?rma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeri?inde sa?lanmam??t?r. Kullan?m için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM